

קאנביס רפואי על החיים ועל המוות

שירה פרידמן, ריבי אדלמן ושרית גניזי, כיתה י"א, אולפנת הרב בהר"ן, גדרה. מורה: דבורה ברוטי

סמל הקנאביס

כשראיתי את השקית הלבנה במגירה, הדבר הראשון שהרגשתי היה תדהמה מוחלטת.
יונתן? סמים? מאיפה זה הגיע? לא הבחנתי בכלום!!
לא הספקתי לעכל את העובדות, וכבר נפתחה הדלת ויונתן נכנס לחדר. החזקתי את השקית בידי והבטתי בו במבט שואל ומעט מודאג. "אמא!" אמר יונתן, "זה של ליאור, מאז שהתחילו לו הפרכוסים, זה הדבר היחיד שעוזר לו".

1. הכתבה השתתפה בתחרות "יש לנו כימיה: כימיה בראי החברה והפרט" זכתה במקום שני.

שנמצא בעיקר במערכת העיכול ובתאי מערכת החיסון (לרבות תאים שהם חלק ממערכת החיסון של המוח).

“מה?! לליאור יש פרכוסים? מתי זה התחיל?!”
“כן, זה התחיל כבר לפני כמה חודשים אבל רק לפני שבוע הוא התחיל להשתמש בקאנביס הרפואי”, אמר יונתן.
“קאנביס? זה מותר לשימוש? זה סם...”
“כן אמא, זה באמת קצת מורכב...”

אם זה טוב ואם זה רע...

חברת “תיקון עולם”, חברה לגידול ואספקת קאנביס רפואי, ערכו מחקר שבו השתתפו מטופלים בקאנביס לפני תחילת הטיפול ולאחריו. מהמחקר עלה כי לאחר השימוש בקאנביס הרפואי היה שיפור משמעותי בחלק גדול מהפרמטרים הרפואיים. הקאנביס עוזר לחולי סרטן וללוקים בדלקות שונות, בטרשת נפוצה, בפרקינסון ועוד...

לקאנביס יש השפעות חיוביות, אך כמו בכל דבר בחיים השימוש כרוך בהשפעות שליליות, כגון תלות והתמכרות. 9% מהאנשים שמשתמשים בקאנביס מפתחים תלות. בנוסף בזמן העישון יש פגיעות זמניות כמו תחושת שיכרון, עיוות בתפיסת הזמן והמרחב ופגיעה קצרת טווח בזיכרון, שחולפות לאחר שפגה השפעת הקאנביס.

מחקרים מצאו ששימוש ממושך בקאנביס משפיע לטווח ארוך על תפקודים מוחיים, כמו התפקוד הקוגניטיבי. מנכ"ל משרד הבריאות לשעבר, פרופסור רוני גמזו, טוען

המחלוקות בארץ סביב הקאנביס הרפואי רק הולכות וצוברות תאוצה. רצינו להבין לעומק כיצד פועל הקאנביס הרפואי ואת הצדדים השונים במחלוקת סביבו.

אז...מה זה בכלל?

הקאנביס הוא שיח מחודד בגוון ירוק זית שזרעיו בעלי ערך תזונתי גבוה.

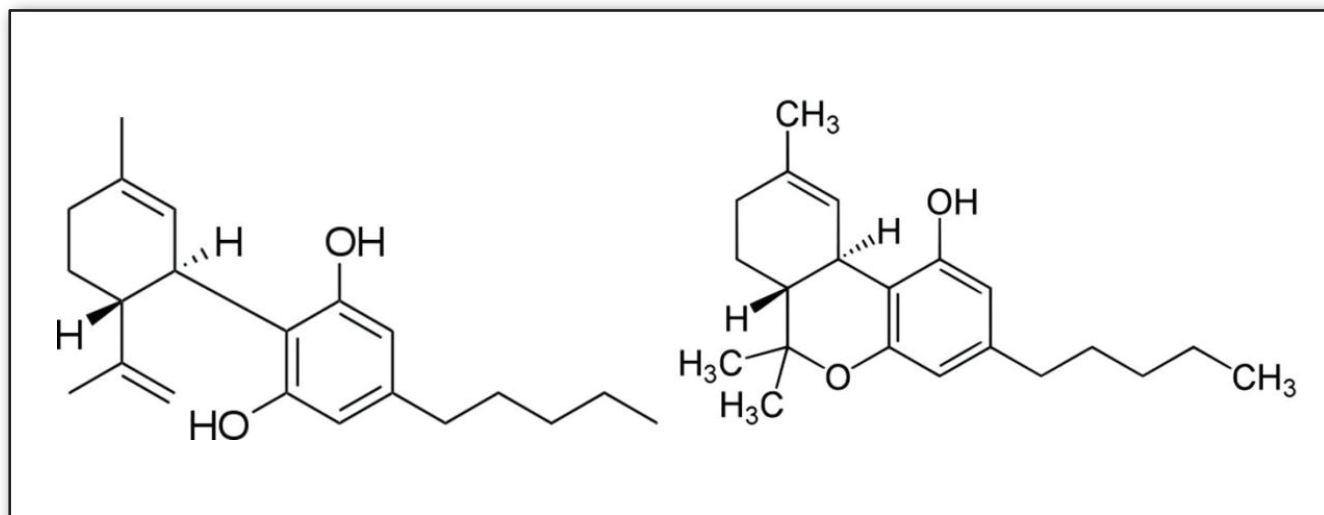
לקאנביס השפעות רבות על גופנו. המכון לרפואה המנוהלת ע"י האקדמיה הלאומית למדעים של ארה"ב חקר ומצא כי קאנביס מועיל לטיפול בבחילות, אובדן תיאבון, כאב וחרדה. המחקר גם הסתייג מצריכת קאנביס בדרך של עישון בשל החסרונות הבריאותיים הכרוכים בכך.

לא תאמינו מה קורה בפנים!

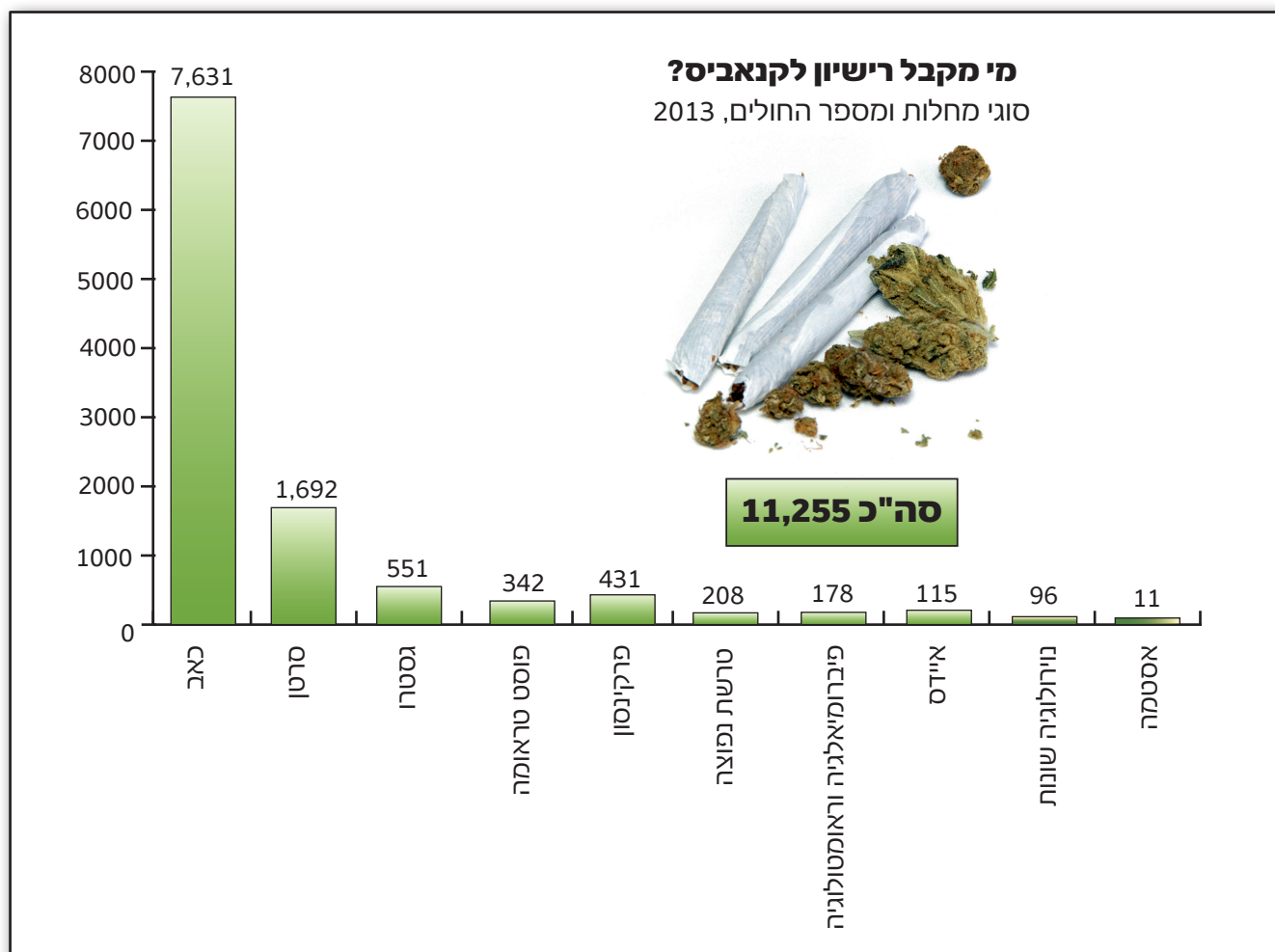
בגופנו ישנם קולטנים שנועדו לקלוט חומרים הנקראים אנדוקנבינואידים שמיוצרים ע"י הגוף וגורמים לשרשרת תגובות ביולוגיות כמו שמחה, דיכאון, הנאה.

בקאנביס עשרות חומרים פעילים הנקראים קנבינואידים שפועלים על גופנו כמו האנדוקנבינואידים. שני החומרים הפעילים העיקריים שבודדו ונחקרו הם THC ו-CBD.

ההשפעות של THC הן בעיקר משכרות ומשנות תודעה, ואילו ל-CBD יש בעיקר השפעות רפואיות. בנוסף מנגנון הפעולה של החומרים שונה. כל אחד מהם פועל על ידי קולטנים אחרים בגוף האחראים לשרשרת התגובות הביולוגיות המזוהה אתם. THC נקשר לקולטן CB₁ שנמצא בעיקר במערכת העצבים, ואילו CBD נקשר לקולטן CB₂

החומרים הפעילים בקנביס: THC (מימין) ו-CBD (משמאל) | תרשים: ויקיפדיה

גרף 1. מי מקבל רישיון לקנאביס - מקור: משרד הבריאות. בגרף סיגירות קנאביס

"אנשים מחפשים בקנאביס הרפואי את הפתרון הקל, גם כאשר ישנן תרופות אחרות שיכולות לספק את צרכיהם." ד"ר גניזי מעלה שתי סיבות עיקריות להתנגדותו לשימוש רב בקנאביס:

"הקנאביס בעצם פותר בעיה רגעית ומשכך את הכאב, ולא יעיל כאשר דרוש טיפול לטווח ארוך. בנוסף, יש סכנת התמכרות של האדם ושל הסביבה. שימוש נרחב בקנאביס עלול לגרום ללגיטימציה לשימוש בקנאביס כסם לצורכי פנאי. כך אנשים יכולים להתמכר גם למריחואנה ולסמים קשים יותר. זה מתחיל בסיבות רפואיות, ואתה לא יודע איפה זה ייגמר."

ד"ר גניזי מסתייג ואומר כי לחולים סופניים שסובלים מאוד ניתן לתת קנאביס כיוון שאפשר לתת להם הכול, אך אם יש תרופות אמתיות אחרות, השימוש בהן רצוי יותר.

שהשפעת הקנאביס היא כשל תרופת דָּמָה, ורופאים וארגונים שונים טוענים שיש להשתמש בקנאביס כאופציה אחרונה בלבד מכיוון שהוא גורם לפגיעה במוטיבציה, לשינויים במערכת העצבים המרכזית, מייצר התקפי חרדה ופסיכוזה ואחראי לבעיות נוספות.

ח"כ תמר זנדברג, יו"ר הוועדה למאבק בנגעי הסמים ואלכוהול, נלחמת בסטיגמות כלפי צרכני הקנאביס ותומכת בלגליזציה מלאה של קנאביס. "בישראל יש כיום כ-22 אלף מטופלים שקיבלו רישיון לשימוש בקנאביס. במהלך השנים עלה מאוד השימוש הרפואי בו כי הוא משכך כאבים, מרגיע ומגביר את התיאבון... אני מציעה שרופא יהיה רשאי לרשום קנאביס כמו שהוא רושם מורפיום או ריטלין לשימוש רפואי."

רצינו להעמיק יותר בנושא והלכנו לראיין את ד"ר יעקב גניזי, מומחה לנזירולוגיה בבית החולים בני ציון בחיפה.

ד"ר גניזי בבית החולים

Dana Bar-on
February 26 at 12:52pm

חברים יקרים

אני פונה לעזרתכם. הבריות, החיים, הכבוד והעצמאות שלי בסכנה, בפעם השנייה.

זה הפוסט העצמאי הראשון שאני כותבת בחיי. לא כי אין לי פייסבוק או כי אני לא יצור ורכלי (כל מי שמכיר אותי יודע שאין דבר רחוק יותר מהאמת smile emoticon), אלא כי אני אדם די פרטי. אבל הפעם מצאתי עצמי בלית ברירה, זועקת לעזרה, ואין שומע. אז אני פונה למרחב שבו תמיד יש מי שישמע, ומקווה שגם יעזור.

בשנת 2007 החמירה מחלת ניוון השרירים (C.M.T) שבה אני לוקה מלידה. הפסקתי לעבוד, והתקשיתי בפעילות מוטורית, והעמיד שהיה צפוי לי היה סיעודי. בינואר 2008 התחלתי ליטול קנאביס רפואי, ומיד הצפי הזה השתנה. בזכות הקנאביס, שאותו אני נוטלת מאז כתופעה יחידה, רופאים כבר לא לחצו עליי ללבוש מכשירים לשם תנועה, ובניגוד לכל התחזיות גם היום עדיין אני הולכת על שתי רגליי. לבדי. בלא כל תמיכה.

אני רוצה להמשיך ללכת. וכרגע הדבר היחיד שמאפשר את זה הוא המינון הגבוה (180 גרם לחדש) של קנאביס רפואי שנטלתי לאורך 8 השנים האחרונות. פעם אחת בלבד השתנה מינון זה, ב-2010, ביוזמת משרד הבריות ובניגוד להמלצות הרופאים, וההחמרה היתה מיידית: תוך ימים ספורים איבדתי תחושה בחלק מאצבעות ידי שמאל, וסבלתי מהגבלות תנועה בידים ומהחמרה בהעדר שיווי משקל. דרישות הרופאים צלחו אז, והמינון הגבוה הוחזר.

כעת משרד הבריות עושה זאת שוב, והיום נודע לי כי המינון שלי נחתך בשליש! מ-180 ג' הורידו לי את המינון ל-120 ג'. בניגוד מוחלט להמלצות הניוירולוג המטפל בי. משמעות הדבר היא שהסיכוי שלי להפוך סיעודית בגיל 33, בשיאי הפר כעת מוחשי ומיידי. אם לשפוט על-פי הפעם הקודמת שחתכו לי מינון, את הפוסט הזה לא אהיה מסוגלת להקליד שבוע מהיום, אז לכן אני ממחרת וכותבת אותו עכשיו - כל עוד אני יכולה לזעוק לעזרה.

בבקשה ממכם, תעבירו את הפוסט הזה הלאה, תעשו לייק, תעזרו לי להגיע לאנשים שמחליטים על הבריות שלי - אנשים שמעולם לא בדקו אותי והחליטו את ההחלטות בניגוד להמלצות הרופאים שלי.

ולאנשים אלו, ובראשם ראש הממשלה - והמחזיק בתיק הבריות - בנימין נתניהו: אם מרתם עליי לאבד את יכולתי ללכת, אין לי סיבה לשבת בבית כל עוד יש בי את היכולת לעמוד על רגליי. לפיכך, במידה והעניין לא יפתר בתחילת השבוע הקרוב (שאו נכנס לתוקפו המינון החדש והשעון מתחיל לתקתק), אזי אארוז את פקלעוטי ואעלה ירושלמה, לשבת מול משכן ראש הממשלה ולהתנון - אם נגזר עליי - שם.

תודה לכל מי שהקדיש את זמנו לפוסט זה, ולכל המשתפים והמסייעים.

(צילום מסך מדף הפייסבוק של דנה בר-און)

מנת שאנשים לא ייפגעו מהשימוש בסם, אך כאשר יש צורך להשתמש בקנאביס למטרות רפואיות, יש לאפשר זאת ללא החמרות מיותרות.

בבליוגרפיה

1. אתר ויקיפדיה - "קנאביס רפואי"
2. עיתון ישראל היום, כתבתו של גדעון אלון (14.12.2015)
3. חוברת ב"ח - קנאביס רפואי, מידע שימושי לצוות הרפואי ולמטופלים
4. אתר חדשות רוטר
5. ספר "קנאביס, מריחואנה וחשיש"
6. אתר חדשות Ynet
7. אתר מכון ויצמן למדע - "קנאביס רפואי" - ד"ר עידו מגן

למרות הכול היום לא קל להשיג בארץ אישור לשימוש בקנאביס רפואי גם כאשר הדבר באמת נצרך. נגע ללבנו סיפורה של דנה בראון, החולה בניוון שרירים, אך משרד הבריות מקצץ פעם אחר פעם בכמות הקנאביס המאושרת לה.

אז... מה יהיה הסוף?!

ראינו שקיימות מחלוקות רבות בנוגע לקנאביס הרפואי. מצד אחד יש המתנגדים באופן נחרץ למתן אישור לשימוש בקנאביס עקב השפעותיו השליליות, ומצד שני יש התומכים במתן קנאביס לשימוש נרחב לכל מטרה באשר היא. לדעתנו, כמו בכל דבר בחיים צריך למצוא את שביל הזהב. את האיזון העדין והנכון. לא לאפשר לגליזציה מלאה - על